

№ 35.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sr. św. Eulalii P.
Czw. św. Jana i Dobr.
Piąt. św. Walentego M.
Sob. św. Faustyna.
Niedz. św. Jullanny P.M.
Pon. św. Patrycjusza P.
Wt. św. Symeona B.
Wschód słońca godz. 7 m. 26
Zachód słońca godz. 5 m. 04
Dług. dnia godz. 9 m. 38
Przybyło słońca godz. 2 m. 04

CENA PRENUMERATY:

W ŁÓDZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 1 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8;

Telefonu № 595

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Środa, dnia 12 lutego 1913 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENY OGŁOSZENI: Nadstawione przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyraża (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-jej po południu.

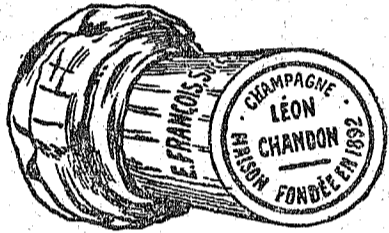
Teatr Popularny

Dzisiaj w środę

i jutro we czwartek

przy ul. Konstantynowskiej 16.

„Zonaty kawaler” wodewil
ze śpiew.

441

Przedstawiciel na Królestwo i Cesarstwo F. JANKOWSKI, Warszawa, Marszałkowska 130.

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

D-rów Falka, Golca i Jelnickiego

ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-31.

Dla chorych słyach (oddzielne pokoje i ogólne sale) i przychodniach. (Porada 60 kop.—Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11¹/₂—1¹/₂ w południe i 7¹/₂—8¹/₂ wieczorem, w niedzielę i święta od 8—10 rano i od 12¹/₂—1¹/₂ po południu. — Badanie Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie. 341

Giełda berlińska i sytuacja polityczna.

O ile na giełdzie wiedeńskiej ostatnie wypadki w Konstantynopolu sprawiły duże wrażenie, powodując spadek kursów różnych papierów wartościowych, a chwilami znaczny nawet popłoch, o tyle giełda berlińska zachowała spokój i równowagę umysłu.

Z głosów dzienników berlińskich wynosi się wrażenie, że wypadki konstantynopolitańskie nie musiały znów być dla giełdy berlińskiej tak wielką niespodzianką. Nie było bowiem tam popłochu, ani nawet znaczącego spadku kursów. Oświetlając niedawno sytuację na giełdach europejskich, zwróciliśmy uwagę na fakt, że wszystkie giełdy europejskie, z wyjątkiem wiedeńskiej, wcale nie oddawały się iluzjom co do międzynarodowego położenia politycznego, ale przeciwnie, zachowując daleko idącą rezerwę, przestrzegały przed optymizmem.

Sytuację taką mieliśmy zarówno w Londynie, w Paryżu jak w Berlinie, chociaż ówczesna opinia europejska nie wiedziała zgoła, że za kilka już dni zaskoczy ją taka niespodzianka, jak najnowszy zamach stanu w Konstantynopolu. I giełdy europejskie nie były oczywiście o tem poinformowane, ale nie wierzyły w trwałość pokoju, ignorując opinię optymistów, zapowiadających zupełne wyjaśnienie się horyzontów.

Rezerwa ta i ostrożność były najzupełniej uzasadnione, jak o tem świadczą najświeższe wypadki polityczne, które z każdym niemal dniem gromadzą coraz więcej bardzo niebezpiecznego materiału wybuchowego.

Wprawdzie i na giełdzie berlińskiej w ostatnich dniach zaznaczyły się tu i owdzie lżejsze spadki, ale tylko na krótki czas, poczem nastąpił ruch normalny, bez większych i poważniejszych strat dla sfer interesowanych. O jakiejś gwałtownej derucie, popłochu, jak naprzykład w miesiącu październiku w roku zeszłym, mowy nie było. Dziś zaś opinie dzienników berlińskich, które kwestyi interesów giełdowych poświęcają obszernie artykuły, wskazują na gmatwającą się sytuację międzynarodową, zalecając jednocześnie ostrożność i powściągliwość co do większych operacji finansowych.

Fakt ten daje niewątpliwie wiele do myślenia, bo o ile giełdy z jednej strony są wykładnikiem życia gospodarczego, o tyle z drugiej uważane są nie bez uzasadnienia za barometr polityczny.

Giełda berlińska mimo pokojowych rokowań i reunionu ambasadorów w Londynie, mimo zbiorowej noty mocarstw i wywieranej w niej presji na Turcję, odczuwała widocznie, że sytuacja międzynarodowa nie jest wcale wyjaśniona, a niespodzianki, które wszelkie kombinacje dyplomacji europejskiej mogą zniweczyć i mozołnie przez nie budowany gmach w grzyby rozsytać, nie są wcale wykluczone. Fakty najświeższe wcale nie zadają kłamu tym obawom i przezorności.

Wogóle przyznać należy giełdzie berlińskiej, że z ostatnich smutnych doświadczeń w miesiącach październiku i listopadzie roku zeszłego, które wyraziły się milionowymi stratami i ruiną tysięcy egzystencji, umiała wysnuć odpowiednią dla siebie naukę.

Przedewszystkiem spekulacyjna gorączka ówczesna, która oświadczyła nie tylko zawodowymi giełdźmiarzami, nie opuszczającymi prawie nigdy podwojów sal giełdowych, ale także szerokimi kołami publiczności, ustąpiła miejsca rozwadze, wstrzeźliwości i najdalej posuniętej rezerwie. Przed kwartałem spekulowano po większej części pożyczonemi pieniędzmi. A gdy spekulacja zawiodła, padali jej ofiarą nie tylko sami spekulanci, ale i ci, którzy pieniądze na ogromnie wysokie procent ofiarowali.

Obecnie pod tym względem sytuacja radykalnie się zmieniła. Prywatna publiczność w ostatnich kilku miesiącach ucieka formalnie od

giełdy, nie chcąc mieć nic z niemi do czynienia. Tak samo i zawodowi giełdźmiarze nie podejmowali szerszej akcji i większych operacji i transakcji finansowych.

Ostrożność i z tego względu była bardzo wskazana, ponieważ w najnowszych czasach bankructwa, sprzeniewierzenia i kradzieże w licznych bankach niemieckich szerzą się w sposób niezwykły. Donosi o tem „Berliner Tageblatt”, przytaczając cały szereg tego rodzaju wypadków.

I tak: w Królewcu kasyer jednego z tamtejszych banków, cieszący się wielkiem zaufaniem, sprzeniewierzył 60,000 marek i przegrał je na giełdzie.

W Kampfeur właściciel banku, Juliusz Gerhauser, naraził innych interesantów na straty 1,800,000 marek. Tak samo zbankrutował Dom bankowy Frey et Schaefer. W Itzehoe bankier Jan Mohrdiek sprzeniewierzył kilka set tysięcy marek i uciekł wraz z żoną, zostawiając dzieci, których nie zdołał zabrać ze sobą. Z Hamburga uciekł bankier dr. Becker, sprzeniewierzywszy przeszło 3 miliony marek. Jeden z sądów pruskich wytoczył proces 10 bankierom i agentom, którzy wśród wyższych wojskowych uprawiali od szeregu lat straszna lichwę, pobierając po 60, a nawet 100 procent.

Oto smutna i — jak dziennik berliński podnosi — bardzo zatrważająca statystyka ostatnich czasów. Są to po większej części ofiary nierozważnej i niesumiennej spekulacji giełdowej. Niewątpliwie i tego rodzaju wypadki wpływały na to, że giełda stała się przezorniejszą i powściągliwszą.

Za giełdami postępują tak samo banki, które, jak dotąd, tak i obecnie pieniędzy z rąk nie chcą wypuszczać.

Znamienną pod tym względem jest świeżo zaciągnięta pożyczka rumuńska w wysokości 150 milionów franków. Rząd rumuński uzyskał ją po bardzo długich staraniach i zabiegach w banku dyskontowym d-ra Artura Salomonsona w Berlinie. Otrzymał ją jednak na bardzo niekorzystnych warunkach. Dzienniki berlińskie podnoszą, że jedynie niepewność sytuacji międzynarodowej przyczyniła się do tego, że Rumunia warunków korzystniejszych żadną miarą uzyskać nie mogła.

SAMORZĄD MIEJSKI

w komisji Rady państwa.

W poniedziałek wieczorem odbywały się w dalszym ciągu obrady komisji samorządowej Rady państwa.

W sprawie art. 184, dającego prawo rządowi zamykania samorządu w ciągu trzech lat, poseł Szabeko dowodził braku potrzeby tego artykułu wobec przyjęcia art. 179. Jednakże większością 6 głosów przeciwko 5, artykuł 184 przyjęto.

Na wiosnę komisja ustanowiła, że miasta

CASINO

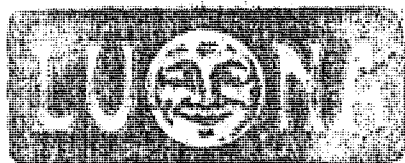
Cażis do piątku 14 lutego
so włączenie między innymi

FRANCA

MONTE CHRISTO

według wiekopomnego arcydzieła DUMASA (ojca). Wstrząsający i sensacyjny dramat w 3 aktach.
PRENS SZUKA POSADY Wspaniała komedia w wykonaniu ulubieńca publiczności Prensia. **Orkiestra koncertowa „Sextet“.**

Od dziś do piątku włącznie wspaniały program!

między innymi:

Największa atrakcja sezonu.

„Tragedya klasztoru Sandomierskiego”

Wstrząsający dramat w 5-ach częściach z dziejów ostatniej epoki istnienia Królestwa Polskiego, podług znanej powieści GRILPARCERA.

Nad program tylko 2 dni :: **„Cienie nocy”** Nad program tylko 2 dni ::

Sensacyjny dramat w 3-ach częściach w wykonaniu pierwszorzędných artystów. Obraz ten jest kulminacyjną atrakcją sztuki kinematograficznej.

Prześladowanie przestępców przy użyciu samolotów napowietrznych.
Ceny miejsc zwyczajne.

DZIŚ, JUTRO I POJUTRZE PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI. Początek o pół do 4-ej, koniec o 5-ej.

Po miesięcznej nieobecności już otworzyłem swój
ZAKŁAD FOTOGRAFICZNO-ARTYSTYCZNY
p. f. **„Bem-Braunel & Co.”**, Zgierska 64.
który, jak dawniej pod osobistym kierunkiem prowadzić będę, po możliwie najniższych cenach:
Tuzin fotografii gabinetowych 4 rb., tuzin fot. wizytowych 2.50
Pocztówki 12 szt. 1 rb. Portrety od 2.50
Polecając się nadal względem Sz. Klienteli pozostaję z szacunkiem **STEFAN WIDAWSKI** 494

DO SPRZEDANIA W RADOGOSZCZU

DOM piętrowy

o 18 pokojach, rozkład zdalny także na ochronę, szkołę, stowarzyszenie i t. p., woda doskonała, ogródek, weranda, stajnia, wozownia, szopa, komórki. Przystanek tramwajowy w blizkości, oświetlenie elektryczne przed domem. Dochód roczny 1000, do kupna potrzeba 5000, reszta na spłatę na dogodnych warunkach. **Wiadomość: Handel win K. Wolski, Konstątinowska 8. 500**

Ból głowy i Migrenę
z kognatem natychmiast usuwa „Migreno-Nervosin” bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Są już fałszyfikaty! Więc żądać w aptekach i składach aptecznych proszków wyrabianych tylko w Ploczku iz podpisem wynalazcy **A. Gaseckiego** na każdym. Proszek 10 kop. 417

Wyższa szkoła kroju i szycia
„Józefiny”
Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie — złotym medalem w Belgii — srebrnym i dyplomami uznania.
Lódź, Piotrkowska № 34.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczenie nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzaminu w Cechu uczenie otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. Kursy wieczorowe dla pracujących pod osobistym kierunkiem właścicieli. 3456
Na miejscu duży wybór manekinów.

Nauki języka niemieckiego
wieloletni doświadczeni i energiczni nauczyciele podług wypróbowanej metody, także początkującym; w domu i poza domem. Godziny przyjęć od 3-ej do 4-ej i od 8-ej do 9-ej. Na życzenie gotów przedstawić się osobiście w domu. Adres: Piotrkowska 67 pokój 60. 454

LEKARZ-DENTYSTA Roman Ritt
PIOTRKOWSKA № 128
powrócił z zagranicy. Przyjmuje od 10-1 i od 4-7 po południu. telef. 28-26. 450

STOLARZ
modelowy, mechaniczny i budowlany, poszukuje stałej posady w miejscu lub na wyjazd mogą być portierem, ogrodnikiem. Oferty proszę składać: Rozwój pod „Posada”. 506

Dr. Feliks Skuslewicz
Andrzeja 13
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Przyjmuje: od 9 1/2 do 11-ej i od 5-8. W niedziele i święta od 9 1/2 do 12-ej. **Telef. 26-26. 507-r.**

Dr. med. Leyberg
Ch. skóry, weneryczne i moczopłc. Godziny przyjęć: 10-1 i 6-8. Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna. W niedziele od 8-1-ej. **Krótką 5, telef. 26-50. 1887**

Dr. med. J. Szwarwasser
Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, kiszek i przełyku, choroby wątroby, podagra, otłuszczenie itd. Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wydzielenie krwi w laboratorjum własnem. Od 1-1 rano i od 5-7 1/2 po południu. 163

D-ka Felicya Goldberg
Mieszka obecnie 3991
ul. Piotrkowska 107.

Dr. Eugenia KERER GERSZUNI
choroby kobiece.
Piotrkowska 121, tel. 18-07, przyjmuje codziennie od 5-8 po poł. W niedziele od 9-12-ej. 2721

D-rka. Majzel-Kontorowicz
Choroby kobiece i wewnętrzne
Wschodnia № 59. Tel. 4-29 510. przyjmuje do 10 rano od 5-7 w.

Dr. S. KANTOR
specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych. Gabinet Röntgenowski i swintolocznicy. Piotrkowska 144 róg Ewangelickiej, telefon № 19-41. Leczenie Syphilisu „Erllich-Hata 608”. Przyjmuje od 8-1 i od 5-8 wiecz. Dla pań osobna poczekalnia. 426

Dr. B. REJT Średnia 5.
Sp.: Choroby skórne, weneryczne, włosów, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem „Erllich Hata 608” (wśródzylne). Leczenie elektrycznością (elektrolizem) i masażem wibracyjnym. Dla pań osobna poczekalnia. Godz. przyjęć: od 8-1 rano i od 4-9 w., niedziele i święta od 9-3 pp. 850r

Dr. L. PRYBULSKI
Choroby skórne, włosów, (kosmetyka), weneryczne i moczopłciowe i choroby płciowe. Leczenie syphilisu ERLICH-HATA „608-914”
Ul. Południowa № 2, telef. 13-59
Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 1-3 w. poniedziałek od 5-6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia. 2123

ZEGAREK
damski, srebrny, w oprawie skórzanego, oksydowany, w kwiaty, z monogramem W. S. dnia 10/II, zaginiony. Wynagrodzenie obfite. **Druga 46, III piętro, m. 5. 514**

Dnia 10-go bież. m. skradziono **DWA WEKSLA** jeden na 200 rb., wystawiony przez Maksa Justa, na zlecenie Józefa Babińskiego, drugi na rb. 50, wystawiony przez Jana Lora, na zlecenie J. Babińskiego, weksła zostały unieważnione. 518

PRZECIW RZEŻĄCZCE
Najnowszy środek
„Salo-Pichilin”
wynalazek aptekarza B. Konhelma w Petersburgu, działa szybko i radykalnie, przez lekarzy jest uważany za środek racjonalny.
Działa również skutecznie w przypadkach ostrych, jako też i chronicznych i w przeciągu krótkiego czasu usuwa najpoczywsze wydzielin.
Sposób użycia dołączony do każdego pudełka. Prawdziwy tylko w puszkach metalowych po rb. 1.— i rb. 2 kop. 80.
DO NABYCIA: W APTECE Maolejowskiej i Topickiego 9 w Warszawie, Leszczyńska 13. tel. 30-05.
Wysył. za zaliczon. Przesyłka podług taryfy pocztowej.
1367

Wyprzedaż 498
resztek wełnianych w różnych gatunkach: na suknie, na bluzki; detalicznie i hurtowo, po cenach bardzo niskich: Od 2-ej po poł., portyer wskaże. Piotrkowska 172.

Kawiarnia
w centrum miasta, z dobrem podłożeniem, z 1 bilardem zaraz do sprzedania, powód na miejscu. **Wiadomość: Długa 114 róg Rozwadowskiej, stróż wskaże. 496**

STUDENT,
doświadczony nauczyciel, uczył korepetycji i przygotowuje do wszystkich klas średnich zakładów naukowych. Długoletnia praktyka. Adres: ulica Św. Andrzeja № 44, m. 12. Zastąpić można od godz. 2-4 po południu. 482

GOSPODARSTWO DO SPRZEDANIA
17 mórg dobrej ziemi zdatnej i na cegielnię. Stara Gadka, gmina Brus, pod Łodzią. **Wiadomość na miejscu. Michał Wyrzuc. 484**

Niniejszem mam zaszczyt za-wiadomić Sz. Klientelę i W. P. Kupców, iż otworzyłem nowy skład wyrobów fartuchowych i różnych bańkówek ręczno tkanych. Gotowe fartuchy, różnych fasonów, zawsze na składzie.
Przeważnie sprzedaż hurtowa.

Z szacunkiem **A. KUBIK**
452 **Lódź, ulica Nawrot № 8.**

Lekarz-Dentysta St. Dąbrowski
Przyjmuje w prywatnym gabinecie przy Lecznicy.
Ul. Piotrkowska № 127, tel. 25-89 283 (róg Rozwadowskiej № 1).

KURSA
stenografii i pisania na maszynach J. Sekutowicza w Warszawie, Marszałkowska 74 naucza i zamiejscowych listownie biegle stenografować. Prospekty darmo. Po ukończeniu świadectwo. 557

SALA
30-ci na 7 i pół łokcia na stolarnie, ślusarnie lub inne cele oraz różne lokale, wozownie i stajnie zaraz lub od 1 kwietnia tania do wynajęcia. **Lódź, ul. Zarzewska 63. 458**

Zaraz lub od 1-go kwietnia tania do wynajęcia
różne mieszkania z wszelkimi wygodami i światłem elektr. oraz pojedyncze i meblowane pokoje. **Lódź, St. Zarzewska 65. 460**

WARSZAWSKIE AKCYJNE Towarzystwo Pożyczkowe LOMBARD

Oddział I ul. Zachodnia № 31. Oddział II ul. Pasz Majera № 11. Zawiadania, iż w miejscowej sali licytacyjnej, przy ul. Zachodniej № 31, w dniu 5-ym marca (20-go lutego) 1913 roku i dni następujących odbywać się będzie licytacja na sprzedaż zastawów (z obydwoich oddziałów) we właściwym czasie nie prolongowanych. Podczas trwania licytacji prolongata zastawów, na sprzedaż wystawionych, miejsca mieć nie będzie. Wykaz NN zastawów, podlegających sprzedaży będzie ogłoszony w gazecie „Rozwój”. 412